

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GK 41

7/965

Sayı : 54045643-610-1-966
Konu : Yazılı Soru Önergesi

29/02/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 31.12.2015 tarihli ve 43452547-120.00.07-[7/965]-10785 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 13.01.2016 tarihli ve 31853594-610-2-265-161 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile Başbakanlığa gönderilen ve İlgi (b)'de kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın Gülay YEDEKÇİ'ye ait 7/965 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevabi görüş ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevabi görüş 7/965 (4 sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜLAY YEDEKÇİ'YE AİT 7/965 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR BİLGİ NOTU

Bakanlığımızca tarım sektörünün geliştirilmesi, üretimin artırılması, rekabetçi bir yapıya kavuşturulması ve kırsal alanda refah düzeyinin iyileştirilmesi amacıyla önemli destekler sağlanmaktadır. Üreticilere; bitkisel üretimden hayvancılığa, kırsal kalkınmadan girdi desteklerine kadar birçok kalemde destek sağlanmakta olup, destekler bütçe imkânları çerçevesinde arttırılmaktadır.

Tarım sektörüne sağlanan destekler son 13 yılda önemli oranda artırılmış ve sektörün geliştirilmesi temelinde çeşitlendirilmiştir. 2002 yılında 1 Milyar 868 Milyon TL olan toplam tarımsal destekler, 2015 yılında 10 Milyar TL'ye ulaşmıştır. 2003-2015 döneminde tarım sektörüne Bakanlığımız cari transfer bütçesinden karşılıksız ve nakit olarak verilen tarımsal destek miktarı toplamda 78,6 Milyar TL olmuştur. 2016 yılında tarım sektörüne yönelik 11,6 Milyar TL nakit hibe destek verilecektir.

Tarımsal destekler, çiftçilerimizin ve sektörün istekleri doğrultusunda sürdürülebilir üretim ve gıda güvenilirliği çerçevesinde yeniden düzenlenmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Bu kapsamda 64. Hükümet Eylem Planında yer aldığı şekilde tarımsal desteklerin havza bazında düzenlemesi çalışmaları yürütülmektedir. Tarımsal destekler, tarım havzaları bazında ürün deseni ile birlikte su kısıtı gözetilecek şekilde yeniden düzenlenecektir.

Destekleme politikalarının su kısıtı esas alınarak gözden geçirilmesi için ihtiyaç duyulan veriler temin edilerek talep tahmini, karar destek ve diğer iktisadi modellerin tasarımı ve entegrasyonları sağlanacak ve buna yönelik yazılımlar geliştirilecektir.

Tarım alt havzaları bazında ürün deseni çalışmaları Karar Destek Sistemi ile birlikte değerlendirilecek, oluşturulan ürün desenine göre destekler yönlendirilecektir.

Bakanlığımızca 2003 yılından günümüze üretim girdilerine önemli miktarda destek verilmektedir. Bu kapsamda üreticilere sağlanan; mazot desteği, kimyevi gübre desteği, toprak analizi desteği ve sertifikalı tohum, fide/fidan destekleri sağlanmaktadır.

Ayrıca, 10 Şubat 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan yasal düzenleme ile gübre ve yem ürünlerinde KDV kaldırılmıştır.

Bakanlığımızca, toprak, su kaynakları ve biyoçeşitliliğin sürdürülebilir korunması, verimli kullanılması, etkin sulama yöntemlerinin yaygınlaştırılması, iklim değişikliğinin etkilerinin değerlendirilerek su tasarrufu sağlama, kuraklıkla mücadele, çevrenin korunması ve çevreye duyarlı üretimin artırılmasına yönelik birçok proje yürütülmekte ve bu çerçevede destekler sağlanmaktadır. Ayrıca bu konularda Ar-Ge faaliyetleri yürütülmekte olup, elde edilen sonuçlara göre uygulamaya aktarılmaktadır. Bu kapsamda yürütülen bazı çalışmalar şu şekildedir;

- Etkin su kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında tarımsal faaliyetler için geliştirilen modern

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

basınçlı bireysel sulama tesisleri ve bu kapsamdaki makine ekipmanlarının üreticiler tarafından kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla; tarla içi damla sulama sistemi kurulması, tarla içi yağmurlama sulama sistemi kurulması, tarla içi mikro yağmurlama sulama sistemi kurulması vs. yönelik yatırımlara 2006 yılından bu yana %50 hibe desteği verilmektedir.

- Ayrıca, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından basınçlı sulama sistemlerinin kurulumuna yönelik yatırımlara sıfır faizli işletme ve yatırım kredisi sağlanmaktadır.
- Bakanlığımıza bağlı konu bazlı araştırma enstitülerinde bölgesel sorunlar dikkate alınarak; arazi bozulumu, erozyon belirleme ve izleme, sulama amaçlı göletlerde gölet ömrünü belirleyici sediment ölçüm ve izleme araştırmaları, yağmur suyunun yönetimi ve topraklarda nem korunumu (su hasadı), küçük ölçekli su toplama havzalarında yağmur ve akım ölçümleri ve havza su akış tahminleri vb. konularda projeler yürütülmektedir.
- Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) kapsamında; “Su Kaynakları Yönetimi ve Güvenliği Özel İhtisas Komisyonu” çalışmaları neticesinde “Tarımda Su Kullanımının Etkinleştirilmesi Programı” Kalkınma Planı Dönüşüm Programları içerisinde öncelik kazanmıştır. Bakanlığımızca bu kapsamda 2014-2018 dönemine ilişkin “Eylem Planları” hazırlanmıştır. Hazırlanan “Eylem Planları” çerçevesinde;
 - Sulamada yeni tekniklere ilişkin Ar-Ge çalışmalarının ve yeni uygulamaların artırılması,
 - Suyu tasarruflu kullanan sistemlerin tarımsal üretimde doğru kullanımı için eğitim ve yayım faaliyetlerinin artırılması,
 - Destekleme politikalarının geliştirilmesinde bölgesel su kısıtı ve çevrenin korunması unsurlarının göz önüne alınmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.
- “Kısıtlı Su Koşullarında Su Tasarrufu Sağlayan Sulama Yöntemlerine Göre Bitki Sulama Programlarının Oluşturulması” amacı ile ülkesel proje hazırlanmış, 2016 yılında 8 Araştırma Enstitüsünde farklı bölge ve ürünlerde 12 Araştırma Projesi GAP, Batı Akdeniz, Ege, İç Anadolu, Orta Karadeniz, Doğu Anadolu Bölgesinde yürütülmektedir.
- Bilişim teknolojileri ile uzaktan algılama teknikleri kullanarak bitki su tüketiminin, toprak neminin ve tuzluluğun geniş alanlarda izlenmesi sağlanmakta olup, bu çerçevede Bitki-Su Tüketim Rehberi ve Sulama Havzaları için uygulamaya yönelik Sulama Rehberi hazırlanmıştır.
- Bakanlığımızca yürütülen “Ülkesel Coğrafi Toprak Verimliliği Bilgi Yönetim Sistemi” araştırma projesiyle, tarım ve mera topraklarının verimliliği etkileyen başta organik karbon olmak üzere tüm toprak özelliklerini kapsayan coğrafi toprak verimliliği veri tabanı 2015 yılı sonu itibarıyla oluşturulmuştur. Hazırlanan toprak bilgi yönetim

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

sistemi ve üretilen veriler, toprak bozulmasının önlenmesi, iklim değişikliğine adaptasyon ve bölgesel eylem planlarının etkin olarak yürütülmesine katkı sağlayacaktır.

- Diğer taraftan Bakanlığımız, doğal kaynaklarımızın sürdürülebilir kullanımının sağlanabilmesine yönelik sulama yönetimi başta olmak üzere gerekli planlamaları doğru yapabilme ve uygulamayı izleyebilme çalışmalarına yönelik bilgi sistemlerinin kurulması çalışmaları da yürütülmektedir.
- Bakanlığımız, su ile ilgili geleceğe yönelik yapılacak çalışmaların yönlendirilmesi, takip edilmesi, kısa ve uzun dönemli su yönetimi stratejisinin geliştirilmesi, su yönetimi ile ilgili görev yapmakta olan kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanmasına yönelik bilgi üretmekle görevli “*Türkiye Su Yönetimi Koordinasyon Kurulunda*” temsil edilmektedir.
- Bakanlığımızca yanlış tarım uygulamalarının doğal yaşamı ve çevreyi olumsuz etkilememesi için tarım alanlarında yanlış toprak işleme ve sulamadan kaynaklanan erozyon/toprak kayıplarının önlenmesine yönelik; tarımsal ürünlerin üretiminde toprak verimliliği ve yönetimi faktörlerinin daha iyi anlaşılmasını sağlayarak tarım topraklarının verimliliklerini artırmak için bölgesel ve ülkesel ölçekte Ar-Ge Projeleri yürütülmektedir.

Konu ile ilgili olarak Maliye Bakanlığından alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır:
Tarımsal üretimde önemli girdi kalemleri olan yem ve gübrede Katma Değer Vergisi (KDV)’nin tamamen kaldırılmasına yönelik gerekli olan yasal düzenleme 10 Şubat 2016 tarihli ve 29620 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2016 Yılı Bütçesinde tarımsal kredi sübvansiyonu, müdahale alımları ve tarımsal KİT’lerin finansmanı da dâhil toplamda 15,2 Milyar TL’lik kaynak öngörülmektedir. Bunun yanında, gübre ve yemde KDV’yi kaldırmak suretiyle çiftçilerimize ilave 2,4 Milyar TL daha destek verilecek ve böylece tarım sektörüne sağlanan toplam destek tutarı 17,6 Milyar TL’ye yükselmiş olacaktır.

Konu ile ilgili olarak Orman ve Su İşleri Bakanlığından alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır:

2016 yılı itibarıyla, Türkiye’nin ekonomik olarak sulanması uygun olan 8,5 Milyon hektar tarım sahasının yaklaşık % 73,2’si suya kavuşmuştur. Bu miktarın 3,93 Milyon hektarı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilmiş modern sulama şebekesine sahiptir. 2023 yılında ekonomik olarak sulanabilir 8,5 Milyon hektar arazinin bugün itibarıyla sulanmayan 2,29 Milyon hektarlık kısmının da Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce işletmeye açılması hedeflenmiştir. Bugün itibarıyla sulanmayan 2,29 Milyon hektarlık tarım sahasının yaklaşık 800 Bin hektarlık kısmının proje yapımı devam etmekte olup yaklaşık 750 Bin hektarlık sulama alanının ise inşaatı devam etmektedir.

Ülkemizde 2003 yılından itibaren borulu sulama sistemine geçilmiş olup, 2003 yılı öncesi borulu sulama şebekelerinin oranı yalnızca % 6 iken, 2015 yılı itibarıyla işletmedeki tesislerden borulu sulama şebekelerinin oranı %18’ e yükselmiştir. 2015 yılı itibarıyla inşaatı

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

sürmekte olan projelerin %71'i borulu sulama sistemine sahip olup, planlaması sürmekte olan projelerde ise (2019 yılı itibarıyla hayata geçecek) bu oran %96'dir.

Ayrıca, 2015 yılı itibarıyla sulanmakta olan 6,23 Milyon hektarlık tarım sahasında ekonomik ömrünü tamamlamış sulama projelerinin modern sulama sistemleriyle sulanması maksadıyla yenileme projeleri devam ettirilmektedir.